

Het toekomstjournaal: duurzame toekomst in beeld

Digitaal, Media en Entertainment

Groep
7

Onderwerpen

- Duurzaamheid
- Video
- Toekomst

Duur
120 minuten

Vakken

- Wereldoriëntatie
- Taal
- Digitale geletterdheid
- Kunstzinnige oriëntatie

Leerdoelen les

- De leerlingen kunnen uitleggen wat duurzaamheid is.
- De leerlingen laten aan de hand van een toekomstjournaal zien dat zij kritisch kunnen nadenken over een duurzame toekomst.
- De leerlingen weten aan het einde van de les hoe ze een video voorbereiden en maken.

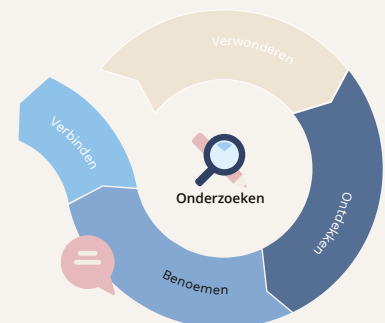
Aansluiting kerndoelen

- **2:** De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
- **4:** De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.
- **39:** De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.
- **54:** De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren. In deze les nemen ze hun eigen video op.

Aansluiting fase onderzoekend leren

Ontdekken / Benoemen / Verbinden

Lesomschrijving

In deze les maken leerlingen hun eigen video waarin ze nadenken over een duurzame toekomst. Ze kiezen een duurzaam onderwerp en zoeken meer informatie over het onderwerp op. Vervolgens maken ze een filmplan en filmen ze hun video. Afsluitend bekijken ze de video van minimaal één groepje en bespreken ze de video's na.

Benodigde voorkennis

De leerlingen kennen het begrip duurzaamheid. Ze kunnen informatie opzoeken in boeken en op websites.

Vorbereiding

- Lees de docentenhandleiding en leerlingenhandleiding goed door.
- Zorg voor opnameapparatuur per viertal, zoals laptops, tablets, mobiele telefoons of videocamera's. Regel wanneer nodig dat de camera's en microfoons op de apparaten geactiveerd zijn voor deze les.
- Bedenk waar de leerlingen de video kunnen opnemen. Voor een goede video is een rustig plekje met weinig achtergrondgeluid belangrijk. Bijvoorbeeld op de gang of een aparte ruimte in de school. Vraag eventueel hulpouders of collega's ter ondersteuning voor begeleiding en toezicht.
- Optioneel: Verzamel boeken en e-books rondom duurzaamheid. Via de **Jeugdbibliotheek**¹ kan gezocht worden naar boeken en e-books met passende thema's en onderwerpen. Vraag eventueel collega's of leerlingen om voor deze les boeken of e-books mee te nemen.

Benodigdheden

Introductie

- Leerlingenhandleiding per leerling.

Kern

- Leerlingenhandleiding per leerling.
- Laptops/tablets en koptelefoon per leerling.
- Opnameapparatuur voor het maken van video's per viertal, zoals laptops, tablets, mobiele telefoons of videocamera's.
- Optioneel: Boeken over duurzaamheid.

¹ <https://www.jeugdbibliotheek.nl/werkstuk-en-spreekbeurt.html>

Introductie

🕒 15 min

Ga met de leerlingen in gesprek over duurzaamheid. Schrijf het woord duurzaamheid op het bord. Vraag de leerlingen wat het woord betekent. Wat weten ze al over duurzaamheid?

Bekijk vervolgens samen met de leerlingen deze **video**² van het Jeugdjournaal waarin een duurzame toekomst in 2050 geschetst wordt. Bespreek welke manieren om duurzaam te leven werden genoemd. Wat vinden ze goede ideeën? Wat vinden ze minder goede ideeën? Kunnen de leerlingen zelf nog duurzame manieren noemen?

Voorbeelden

- Duurzaam wonen: kleiner wonen, samen wonen, goede isolatie, lampen uitzetten, waterbesparing, ecodorpen.
- Duurzaam bouwen: groene daken en gevels, diervriendelijke tuinen, balkons en parken, insectenmuur, groen schoolplein, nestkasten en vleermuiskasten in gevels.
- Duurzaam eten: duurzame landbouw, duurzame voedselproductie, plantaardig voedsel, minder voedselverspilling, minder voedselbederf, verandering van eetgedrag.
- Duurzame energie: zonnepanelen, windmolens, slimme energiemeters, energiebesparing.
- Duurzaam ontwerpen en produceren: gebruik van duurzame materialen, recyclen, producten van goede kwaliteit, producten met een langere levensduur, vermindering van plasticgebruik.
- Duurzame economie: duurzame producten en merken, minder wegwerpproducten, kringlooeconomie, groenwassen (greenwashing).

Deel de leerlingenhandleidingen uit en laat de leerlingen opdracht 1 maken. Voor elk begrip geven ze aan of het bij Duurzaam of Niet-duurzaam hoort. Bespreek de opdracht met de leerlingen na.

² https://www.youtube.com/watch?v=pD8PxBG4XPw&ab_channel=NOSJeugdjournaal

Kern

🕒 95 min

Vertel dat de leerlingen in viertallen hun eigen video gaan maken over het leven in 2050. Elk groepje kiest een onderwerp van opdracht 2 of bedenkt een nieuw onderwerp. In de video vertellen ze hoe de situatie op dit moment is en wat ze in de toekomst anders willen zien. Voordat ze gaan filmen, maken ze een filmplan. Ze zoeken meer informatie over hun gekozen onderwerp, overleggen wat voor soort video ze gaan maken (documentaire, sketch of nieuwsitem), wat ze in de video willen laten zien en hoe ze de rollen gaan verdelen. Ze gebruiken hiervoor de leerlingenhandleiding.

Tip!

Voor het zoeken van informatie kunnen de leerlingen gebruikmaken van de websites en zoektermen die bij opdracht 2 in de leerlingenhandleiding staan. Elke leerling binnen een groepje zoekt minimaal één informatiebron en leest of kijkt naar de informatie. De leerlingen vatten voor de andere groepsgenoten samen wat ze gelezen of gezien hebben.

Wanneer er meer tijd beschikbaar is, kunnen leerlingen uitgedaagd worden om zelf andere zoektermen te bedenken en meer informatie op te zoeken.

Bespreek de eisen waaraan de video moet voldoen:

1. In de video laten ze de **huidige** en de **toekomstige situatie** zien. Voor de huidige situatie bespreken de leerlingen wat de situatie is en waarom de huidige situatie zo ontstaan is. Voor de toekomstige situatie bespreken de leerlingen hoe hun ideale toekomst rondom hun gekozen onderwerp er uitziet en leggen ze uit waarom hun ideale toekomst er zo uitziet.
2. Ze benoemen hoe **techniek en technologie** bijdraagt aan hun ideale toekomst. Hiervoor kunnen ze bestaande technieken en technologieën gebruiken, zoals zonnepanelen, windmolens, sensoren, drones en slimme apparaten. Ze mogen ook iets bedenken dat nog niet bestaat, bijvoorbeeld een smartphone met zonnepanelen.
3. De **boodschap** van het groepje moet in de video duidelijk naar voren komen.
4. De video duurt **maximaal 5 minuten**. Benadruk dat de video een goede lengte moet hebben. De video moet lang genoeg duren om de boodschap over te brengen, maar moet leuk blijven voor de kijkers om naar te kijken. De kijkers mogen niet afhaken of iets anders gaan doen. De leerlingen bepalen zelf wat ze een goede lengte voor hun video vinden.

Laat leerlingen voor ongeveer 25 minuten informatie opzoeken (opdracht 2 en 3), 25 minuten hun filmplan bespreken (opdracht 4 t/m 7) en 45 minuten hun video opnemen (opdracht 8). Ondersteun de leerlingen bij het filmen van de video's wanneer ze hun filmplan afgerond hebben.

Tip!

Maak een filmhoek wanneer er beschikking is tot één opnameapparatuur. Laat leerlingen in groepjes hun video voorbereiden en oefenen. Vraag de groepjes om de beurt voor de camera om hun video op te nemen.

Afsluiting

🕒 10 min

Laat elk groepje de video van minimaal één ander groepje bekijken. De leerlingen bespreken in groepjes welke nieuwe onderwerpen ze tegengekomen zijn in de video's en wat ze van de toekomstplannen vinden. Sluit klassikaal af door terug te blikken op de les. Wat weten ze nu over duurzaamheid? Wat vinden zij een duurzame toekomst?

Tip!

Besteed een aparte les aan het bekijken en bespreken van de video's tijdens een filmpremière. De leerlingen introduceren hun video's en bekijken elkaars video's. Nodig eventueel ook ouders, verzorgers en/of andere klassen uit voor de filmpremière.

Differentiatie

Wat kan er eventueel anders in de les i.v.m. tijd tekort/tijd over of ter differentiatie?

- Indien er meer tijd beschikbaar is voor deze les, kan er gekozen worden om meer tijd te besteden aan het opzoeken van informatie of aan het opnemen van een video. Er kan ook voor gekozen worden om de leerlingen tijdens de les meer tijd te geven voor het opzoeken van informatie en het uitwerken van hun filmplan. Ze nemen dan als huiswerkopdracht hun video op. De volgende les houden ze een filmpremière om hun video's aan de rest van de klas te laten zien.
- Breid de les eventueel uit door leerlingen de film te laten editen met een editor-programma (bijv. OpenShot, iMovie of Clipchamp).
- Wanneer het niet mogelijk is om opnameapparatuur te regelen (laptops, tablets, mobiele telefoons of videocamera's), laat leerlingen dan een presentatie of toneelstuk voorbereiden waarin de huidige situatie en hun toekomstperspectief wordt verteld.